

Rijksdienst voor Identiteitsgegevens
Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Rapportage zelfevaluatie Basisregistratie personen (BRP)

2018

Inhoud

Managementsamenvatting	3
Inleiding	6
Opzet van de zelfevaluatie BRP 2018	8
Resultaten zelfevaluatie 2018	11
Resultaat onderzoek kwaliteit processen totaal	12
Resultaat onderzoek kwaliteit processen per thema	
<i>Thema Organisatie van de beveiliging</i>	14
<i>Thema Toegangsbeveiliging</i>	15
<i>Thema Naleving</i>	16
<i>Thema Bijhouding van de BRP</i>	17
<i>Thema Verstrekking van gegevens</i>	18
<i>Thema aanbeveling</i>	19
Toelichting van gemeenten op behaalde resultaat	20
Resultaten onderzoek kwaliteit gegevens	21
<i>Resultaat inhoudelijke controle aan de hand van brondocumenten</i>	21
<i>Steekproef onderzoek RvIG</i>	21
<i>Resultaat bestandscontrole BRP</i>	21
Kwaliteitsbevordering BRP na 2018	23
Bijlage 1 Geselecteerde gemeenten monitoringsbezoek	25

Managementsamenvatting

Alle Nederlandse gemeenten (380) hebben in 2018 de zelfevaluatie BRP uitgevoerd. Gemeenten zijn vanaf de inwerkingtreding van de Wet BRP (6 januari 2014) verplicht om dit onderzoek jaarlijks uit te voeren. De zelfevaluatie BRP bestaat uit een vragenlijst over de kwaliteit van de processen rondom de BRP en een controle op de kwaliteit van de gegevens. Het doel van de zelfevaluatie is om de gemeente inzicht te geven of de werkprocessen conform wet- en regelgeving zijn ingericht.

BRP-processen en ENSIA

In 2017 is de ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) ingevoerd, waarbij de vragen over informatieveiligheid zijn overgeheveld van de vragenlijst BRP naar de ENSIA-vragenlijst. De overgebleven vragen, die niet direct betrekking hebben op informatieveiligheid, noemen we domeinvragen. De antwoorden van beide vragenlijsten zijn in de Kwaliteitsmonitor, een webapplicatie van de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG), samengevoegd om een compleet beeld te geven van de inrichting, werking en beveiliging van BRP.

Kwaliteit van de processen

Voor de rapportage van 2018 is afgestapt van een totaalscore en wordt gerapporteerd aan de hand van thema's. De vragen van de zelfevaluatie zijn ingedeeld in 6 thema's. In 5 verschillende thema's zijn vragen ondergebracht naar eisen uit wet- en regelgeving. In een apart thema zijn de vragen ondergebracht naar aanvullende kwaliteitsmaatregelen (aanbevelingen). Door deze nieuwe indeling lopen aanbevelingen en eisen niet meer door elkaar en wordt beter inzichtelijk op welke onderdelen nog ruimte is voor verbetering. In de tabel hieronder staan de 6 thema's met het totaalresultaat van alle gemeenten (in percentage van de maximale score), het aantal gemeenten dat een 100% score heeft behaald en het aantal gemeenten dat een score van boven de 95% heeft behaald.

THEMA	SCORE Gemiddeld in %	Aantal gemeenten score 100%	Aantal gemeenten score boven 95%
1. Organisatie van de beveiliging	87,7%	21	72
2. Toegangsbeveiliging	92,0%	37	175
3. Naleving	91,1%	101	165
4. Bijhouding van de BRP	97,8%	193	327
5. Verstrekking van gegevens	98,5%	333	346
6. Aanbeveling	80,4%	21	62

De informatieveiligheidsvragen uit ENSIA zijn voornamelijk ingedeeld bij de thema's 1 t/m 3. De domeinvragen zijn voornamelijk ingedeeld bij de thema's 4 t/m 6. De vragen uit de ENSIA-vragenlijst worden minder vaak positief beantwoord door de gemeenten dan de domeinvragen. Omdat de informatieveiligheidsvragen in ENSIA generiek gesteld worden, kan het zijn dat de gemeenten een negatief antwoord moeten geven ondanks dat de vraag specifiek voor de BRP positief beantwoord kan worden.

Kwaliteit van de gegevens

RvIG controleert, door middel van een bestandscontrole, de administratieve kwaliteit van de in de BRP geregistreerde persoonsgegevens. De uitkomst van de bestandscontrole maakt deel uit van de gemeentelijke verantwoording over de BRP. 32 gemeenten (van de 380) scoren op een of meer klassen in de algemene en administratieve gegevens onder de vastgestelde normen. In totaal zijn van 20,7 miljoen persoonslijsten de BRP-gegevens gecontroleerd aan de hand van ruim 3000 controleregels. Op 99,86% van de persoonslijsten is geen enkele afwijking geconstateerd, dit is ruim boven de norm van 99,0%.

De gemeenten hebben in totaal 19.125 door RvIG geselecteerde persoonslijsten handmatig gecontroleerd op de inhoudelijke kwaliteit. De RvIG selecteert de persoonslijsten op basis van een vast thema: Eerste inschrijvingen in de BRP en een wisselend thema: In 2018 'wijzigingen in de verblijfplaats'. De controle is uitgevoerd aan de hand van de bijbehorende brondocumenten en aangiften. Op deze persoonslijsten zijn door de gemeenten 2011 afwijkingen geconstateerd.

Betrouwbaarheid van het resultaat

In 2014, 2015, 2016 en 2017 zijn steekproefonderzoeken uitgevoerd naar de betrouwbaarheid van de resultaten. Een onafhankelijk onderzoeksbureau bezocht in die jaren telkens 35 steekproefsgewijs geselecteerde gemeenten om de gegeven antwoorden op de vragenlijst te beoordelen op betrouwbaarheid. Deze onderzoeken gaven een tweeledig beeld. Enerzijds werd voldaan aan de norm van gemiddeld 95% betrouwbaarheid. Maar het tweede deel van de norm, minimaal 30 gemeenten boven de 95% betrouwbaarheid, werd niet behaald. Naar de zelfevaluatie BRP van 2018 is geen onderzoek naar de betrouwbaarheid uitgevoerd. De verwachting is dat de betrouwbaarheid gelijk zal zijn aan de voorgaande jaren omdat de opzet van de zelfevaluatie niet wezenlijk veranderd is. De middelen voor het onderzoek naar de betrouwbaarheid van de resultaten zijn dit jaar ingezet voor het onderzoek naar de effectiviteit van de zelfevaluatie.

Inleiding

In 2018 hebben alle gemeenten (380) een onderzoek uitgevoerd naar de inrichting, werking en beveiliging van de Basisregistratie Personen (BRP). Gemeenten zijn vanaf de inwerkingtreding van de Wet BRP (6 januari 2014) verplicht om dit onderzoek jaarlijks uit te voeren. Gemeenten voerden dit onderzoek uit door middel van een zelfevaluatie. Het doel van de zelfevaluatie is om de gemeente inzicht te geven of de werkprocessen conform wet- en regelgeving zijn ingericht. De resultaten van deze zelfevaluatie worden gerapporteerd aan de Autoriteit Persoonsgegevens en aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

De zelfevaluatie BRP bestaat uit drie onderdelen;

- **Vragenlijst**
De gemeenten vullen een vragenlijst in over de inrichting, werking en beveiliging van de BRP. Op basis van de uitkomsten van deze vragenlijst worden risico's en verbeterpunten in kaart gebracht. Sinds 2017 zijn de vragen die gaan over de informatieveiligheid ondergebracht in de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). ENSIA richt zich op de gemeentelijke verantwoording rond de informatieveiligheid op basis van de Baseline Informatieveiligheid Gemeenten (BIG). De overige vragen, domeinvragen genoemd, gaan over de BRP-processen (inschrijven, bijhouden en verstrekken van BRP-gegevens). Deze vragen worden uitgevraagd via de Kwaliteitsmonitor van RvIG. De resultaten van informatieveiligheidsvragen en domeinvragen zijn samengevoegd en beschikbaar gesteld aan de gemeenten in de Kwaliteitsmonitor.
- **Bestandscontrole**
De bestandscontrole is een controle van de algemene en administratieve gegevens op de persoonslijsten van alle ingezetenen. RvIG voert de controle maandelijks uit op de persoonslijsten in GBA-V (GBA Verstrekkingsvoorziening). De controle bestaat uit meer dan 3000 controleregels, het resultaat wordt gepresenteerd in de Kwaliteitsmonitor. Het resultaat van de controle van december 2018 maakt onderdeel uit van de zelfevaluatie.
- **Inhoudelijke controle persoonslijsten**
Een onderzoek naar de inhoudelijke kwaliteit van de persoonslijsten aan de hand van bijbehorende brondocumenten. De gemeenten voeren dit onderzoek uit. RvIG selecteert de te controleren persoonslijsten op basis van een jaarlijks wijzigend thema.

In deze rapportage worden de gezamenlijke resultaten van de zelfevaluaties weergegeven en de acties voor kwaliteitsbevordering benoemd die RvIG uitvoert naar aanleiding van de resultaten.

Opzet van de zelfevaluatie BRP 2018

Door de combinatie van het invullen van de vragenlijst voor de processen en de uitvoering van de controles op gegevens krijgen de gemeenten inzicht in de inrichting, werking en beveiliging van de BRP. De presentatie van de resultaten is gewijzigd. Voor de rapportage over 2018 is afgestapt van een totaalscore en wordt alleen nog gerapporteerd aan de hand van thema's. Voor de presentatie van de uitkomsten van de vragenlijst is ook een nieuwe indeling van thema's toegepast. De vragen die volgen uit wet- en regelgeving (wet BRP, Algemene Verordening Gegevensbescherming, (AVG), Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG), logisch ontwerp BRP, circulaires) zijn onderverdeeld in vijf thema's. In een apart zesde thema zijn de vragen verzameld over maatregelen die niet direct volgen uit wet- en regelgeving maar wel bijdragen aan een goede beheersing van de processen (aanbevelingen). Door de vragen naar aanbevelingen op te nemen in een apart thema lopen eisen en aanbevelingen niet meer door elkaar. Gestreefd moet worden naar een 100% score op de thema's die volgen uit wet- en regelgeving.

De thema's waarover gerapporteerd wordt, zijn:

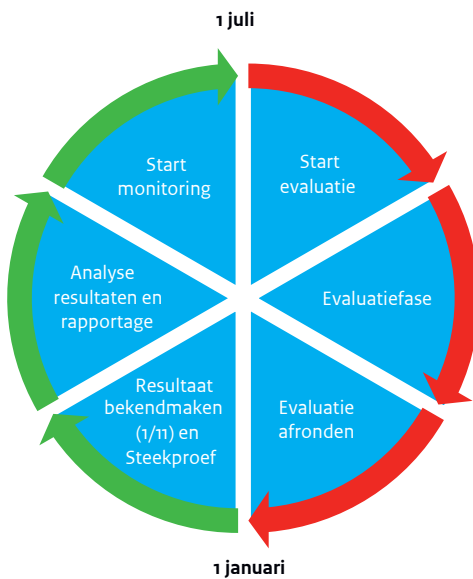
1. Organisatie van de beveiliging
2. Toegangsbeveiliging
3. Naleving
4. Bijhouding van de BRP
5. Verstrekking van gegevens
6. Aanbeveling

De uitkomsten van de bestandscontrole en de inhoudelijke controle aan de hand van brondocumenten worden ingedeeld in zeven verschillende foutklassen:

- Klasse A: Persoon en overlijden
- Klasse B: Adres
- Klasse C: Relaties
- Klasse D: Identificatienummers en Nationaliteit
- Klasse E: Overige algemene gegevens
- Klasse F: Administratieve gegevens
- Klasse G: ontbreken brondocument (bij de inhoudelijke controle)

Verloop zelfevaluatiecyclus 2018

De cyclus van de zelfevaluatie startte op 1 juli 2018 met het beschikbaar stellen van beide vragenlijsten (BRP en ENSIA) en de geselecteerde persoonslijsten voor de inhoudelijke controle. Vanaf 1 december konden de gemeenten de vragenlijsten en het resultaat van de inhoudelijke controle definitief maken in de kwaliteitsmonitor. Met het definitief maken zijn de resultaten op ambtelijk niveau vrijgegeven aan de minister en de autoriteit persoonsgegevens (AP). Alle 380 gemeenten hebben de resultaten voor de deadline van 1 januari 2019 definitief gemaakt en de resultaten verzonden. Vervolgens hebben de gemeenten de resultaten aan het college van B&W bekend gemaakt. Het college ondertekend een uittreksel met de resultaten en stuurt dit aan de minister van BZK. Hiermee zijn de resultaten op bestuurlijk niveau bekrachtigd.

Betrouwbaarheid van het resultaat

In 2014, 2015, 2016 en 2017 zijn steekproefonderzoeken uitgevoerd naar de betrouwbaarheid van de resultaten. Een onafhankelijk onderzoeksbureau bezocht in die jaren telkens 35 steekproefsgewijs geselecteerde gemeenten om de gegeven antwoorden op de vragenlijst te beoordelen op betrouwbaarheid. Deze onderzoeken gaven een tweeledig beeld. Enerzijds werd voldaan aan de norm van gemiddeld 95% betrouwbaarheid. Maar het tweede deel van de norm, minimaal 30 gemeenten boven de 95% betrouwbaarheid, werd niet behaald. Naar de zelfevaluatie BRP van 2018 is geen onderzoek naar de betrouwbaarheid uitgevoerd. De verwachting is dat de betrouwbaarheid gelijk zal zijn aan de voorgaande jaren omdat de opzet van de zelfevaluatie niet wezenlijk veranderd is. De middelen voor het onderzoek naar de betrouwbaarheid van de resultaten zijn dit jaar ingezet voor het onderzoek naar de effectiviteit van de zelfevaluatie. Daarnaast wordt een onderzoek uitgevoerd naar het toekomstbestendig inrichten van het toezicht op en kwaliteitsverbetering van de BRP.

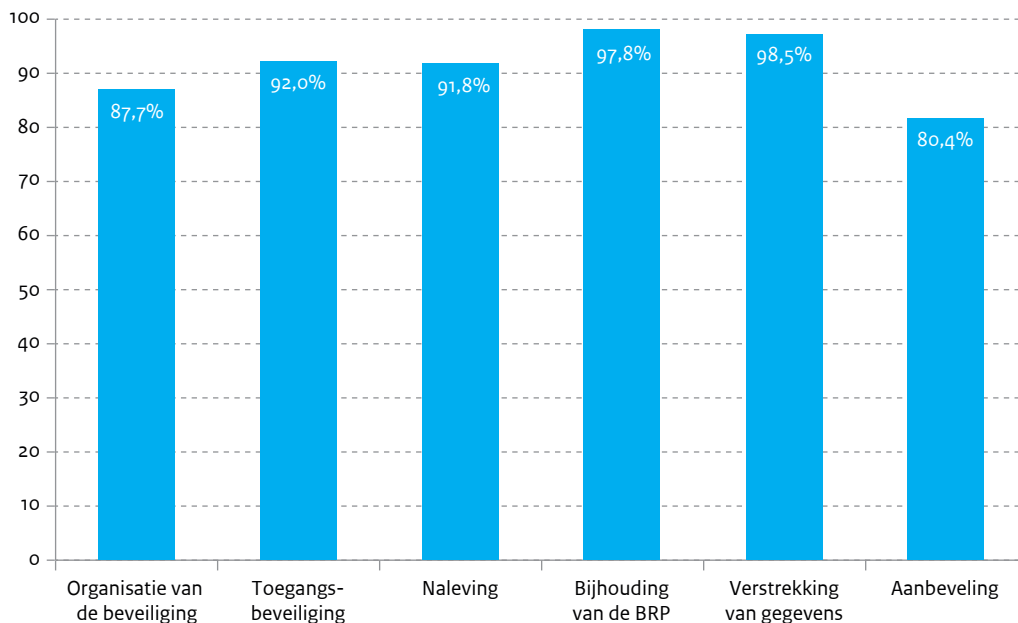
Resultaten zelfevaluatie 2018

In dit hoofdstuk rapporteren we de resultaten van alle onderdelen van de zelfevaluatie BRP 2018. Allereerst een overzicht van het resultaat van het onderzoek naar de kwaliteit van processen, gevolgd door een uitwerking van dat resultaat per thema. Vervolgens worden de uitkomsten van de beide onderzoeken naar de kwaliteit van gegevens gepresenteerd.

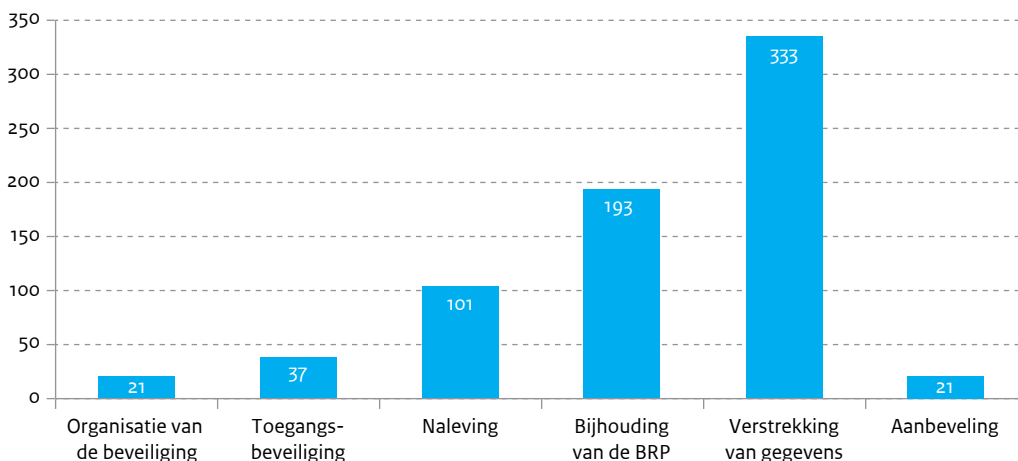
Resultaat onderzoek kwaliteit processen totaal

De ingevulde vragenlijsten van de gemeenten geven het beeld dat gemeenten grotendeels voldoen aan de eisen die volgen uit wet en regelgeving. De gemeenten behalen op de thema's gekoppeld aan wet en regelgeving gemiddeld tussen 87,7% en 98,5% van de maximale score (grafiek 1). Op het thema Aanbeveling halen de gemeenten gemiddeld 80,4% van de maximale score. Het aantal gemeenten dat een 100% score haalt verschilt sterk per thema (grafiek 2). Geen enkele gemeente behaalde een 100% score op alle thema's.

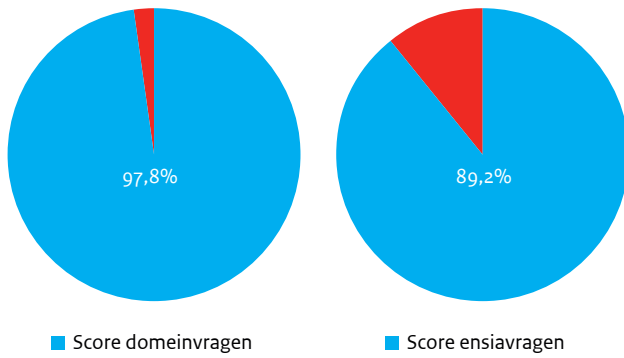
Grafiek 1 Score per thema in gemiddeld percentage.

Grafiek 2 Aantal gemeenten met een 100% score per thema

De informatieveiligheidsvragen uit de ENSIA-vragenlijst worden minder vaak positief beantwoord dan de domeinvragen. De gemeenten scoren op de domeinvragen gemiddeld 97,8% van de maximale score en scoren op de ENSIA-vragen gemiddeld 89,2% van de maximale score. Omdat de informatieveiligheidsvragen in ENSIA generiek gesteld worden kan het zijn dat de gemeenten een negatief antwoord moeten geven maar dat de vraag specifiek voor de BRP positief beantwoord kan worden.

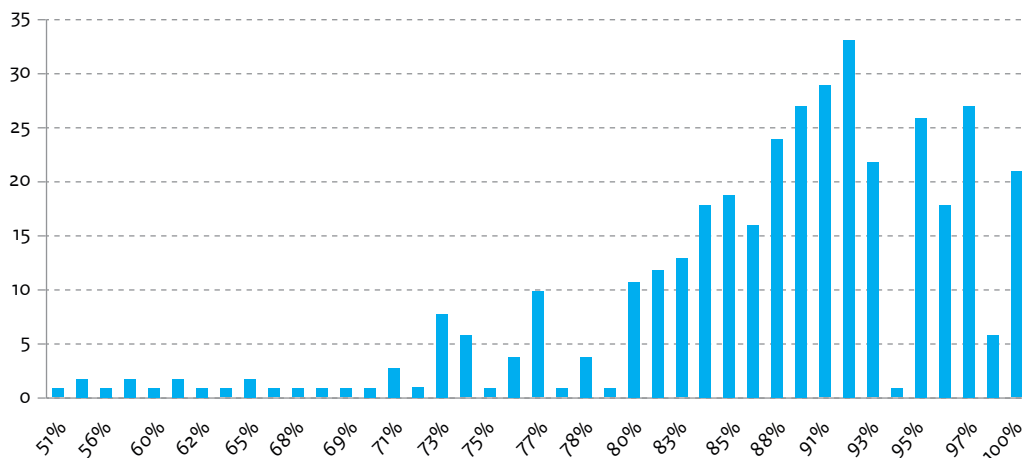

Resultaat onderzoek kwaliteit processen per thema

Thema Organisatie van de beveiliging

Binnen het thema Organisatie van de beveiliging beantwoorden de gemeenten 24 vragen over organisatie van de informatieveiligheid binnen de gemeente. De vragen van dit thema vallen op één vraag na onder de ENSIA-vragenlijst. De gemeenten voldoen gemiddeld aan 87,7% van de eisen binnen dit thema. Het merendeel van de gemeenten voldoen nog niet aan alle eisen, 21 van de 380 gemeenten scoort 100%. De spreiding van de individuele scores varieert van 51% tot 100% (zie de onderstaande grafiek).

Grafiek 3 Aantal gemeenten per score Thema Organisatie van de Beveiliging

De implementatie van de beveiligingsmaatregelen die vanuit de BIG¹ worden geëist is nog niet bij alle gemeenten volledig. In de kaders hieronder staan de vragen waarop de gemeenten gemiddeld het slechtst scoren en waar ze gemiddeld het best op scoren. Samen geven ze een beeld van wat er binnen dit thema gevraagd wordt, wat goed gaat en waar nog ruimte is voor verbetering.

Vragen waar de gemeenten gemiddeld het slechtst op scoren:

1. Zijn de verantwoordelijkheden van werknemers, ingehuurd personeel en externe gebruikers overeenkomstig het beleid voor informatiebeveiliging opgenomen in de arbeidsovereenkomst?
2. Heeft u het gemeentelijke informatiebeveiligingsbeleid vertaald naar te nemen maatregelen of te implementeren maatregelen naar de door u opgerichte samenwerkingsverbanden of die waarin uw gemeente een deelname heeft?
3. Zijn de telewerkvoorzieningen op basis van zero-footprint² ingericht?

Vragen waar de gemeenten gemiddeld het best op scoren:

1. Worden externe partijen (inclusief samenwerkingsverbanden) gebruikt om ICT-voorzieningen in stand te houden dan wel te beheren of worden externe partijen gebruikt voor de invulling van bedrijfsprocessen?
2. Zijn voor de uitbestede IT-diensten, naast de afgesproken dienstenniveaus, ook beveiligingseisen en maatregelen opgenomen in de verwerkersovereenkomsten?
3. Heeft uw gemeente een Functionaris Gegevensbescherming benoemd?

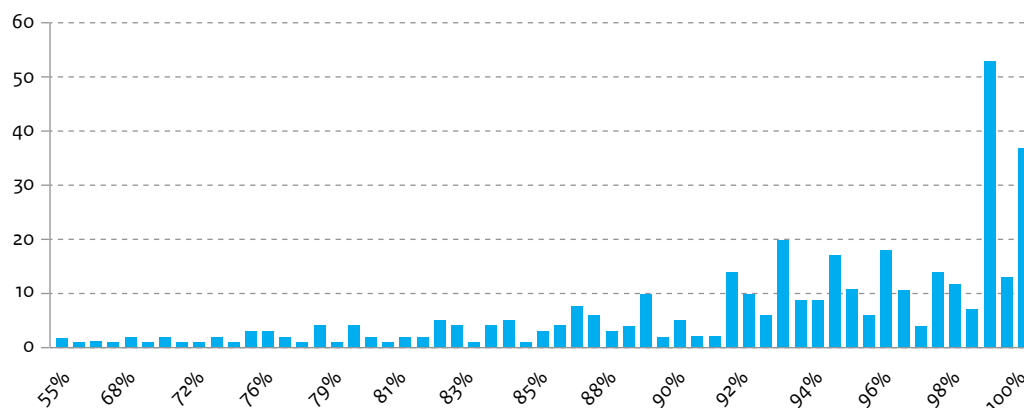
¹ Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten.

² Zero footprint wil zeggen dat geen gemeentelijke informatie wordt opgeslagen op het apparaat (mobiel/laptop) waarop telewerken wordt gedaan.

Thema Toegangsbeveiliging

Binnen het thema Toegangsbeveiliging beantwoorden de gemeenten 17 vragen over logische en fysieke toegangsbeveiliging binnen de gemeente. De vragen van dit thema vallen op één vraag na onder de ENSIA-vragenlijst. De gemeenten scoren gemiddeld 92,0% binnen dit thema. Het merendeel van de gemeente voldoen nog niet aan alle beveiligingseisen, 37 van de 380 gemeenten scoort 100% op dit thema. De spreiding van de individuele scores varieert van 55% tot 100% (zie de onderstaande grafiek).

Grafiek 4 Aantal gemeenten per score Thema Toegangsbeveiliging

In de kaders hieronder staan de vragen waarop de gemeenten gemiddeld het slechtst scoren en waar ze gemiddeld het best op scoren. Samen geven ze een beeld van wat er binnen dit thema gevraagd wordt, wat goed gaat en waar nog ruimte is voor verbetering.

Vragen waar de gemeenten gemiddeld het slechtst op scoren:

1. Voor wie zijn maatregelen en/of procedures geïmplementeerd voor het werken in en toezien op beveiligde ruimtes?
2. Zijn er verslagen van de beoordeling van de toegangsrechten?
3. Worden er handelingen en gebeurtenissen gedurende een bepaalde periode in logbestanden bijgehouden?

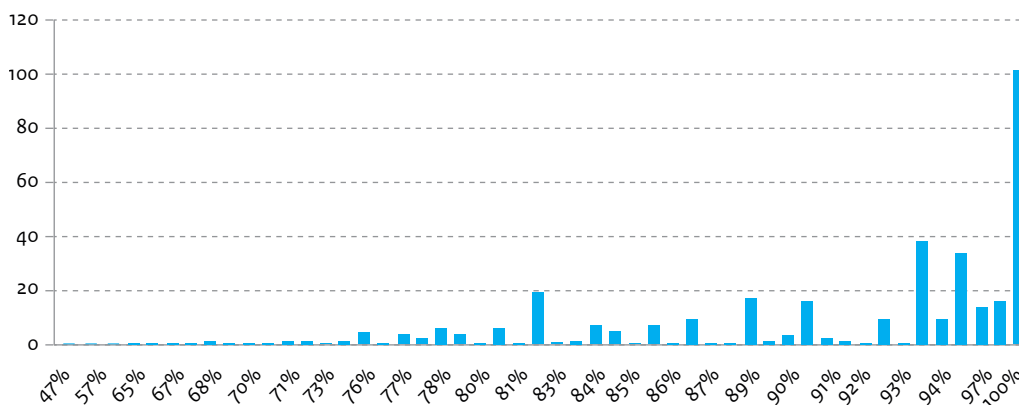
Vragen waar de gemeenten gemiddeld het best op scoren:

1. Is er een vastgestelde autorisatieprocedure voor het administreren van gebruikers en het toekennen/intrekken van toegangsrechten voor alle informatie en -systemen en de controle daarop?
2. Zijn er procedures vastgesteld voor een beheerste toegang tot gegevens en informatie?
3. Waarover heeft u een back-up beleid waarin opgenomen is hoe de back-ups, gemaakt, getest en opgemaakt worden?

Thema Naleving

Binnen het thema Naleving beantwoorden de gemeenten 11 vragen over uitvoering van verplichte controles, over het bestaan van verplichte procedures en over de toepassing van functiescheiding binnen de gemeente. De vragen van dit thema vallen op één vraag na onder de ENSIA-vragenlijst. De gemeenten scoren gemiddeld 91,1% van de punten binnen dit thema. Het merendeel van de gemeente voldoen nog niet aan alle beveiligingseisen, 101 van de 380 gemeenten scoort 100% op dit thema. De individuele scores variëren van 47% tot 100% (zie voor de spreiding de onderstaande grafiek).

Grafiek 5 Aantal gemeenten per score Thema Naleving

In de kaders hieronder staan de vragen waarop de gemeenten gemiddeld het slechtst scoren en waar ze gemiddeld het best op scoren. Samen geven ze een beeld van wat er binnen dit thema gevraagd wordt, wat goed gaat en waar nog ruimte is voor verbetering.

Vragen waar de gemeenten gemiddeld het slechtst op scoren:

1. Is in het afgelopen jaar getoetst of de uitbestede IT-leveranciers en/of bewerkers zich houden aan de afgesproken dienstenniveaus, de beveiligingseisen en maatregelen uit de contracten en/of verwerkersovereenkomsten?
2. Zijn er procedures voor het gestructureerd controleren op het raadplegen van persoonsgegevens door medewerkers?
3. Voor welk systeem is er een procedure voor het structureel controleren van de logbestanden?

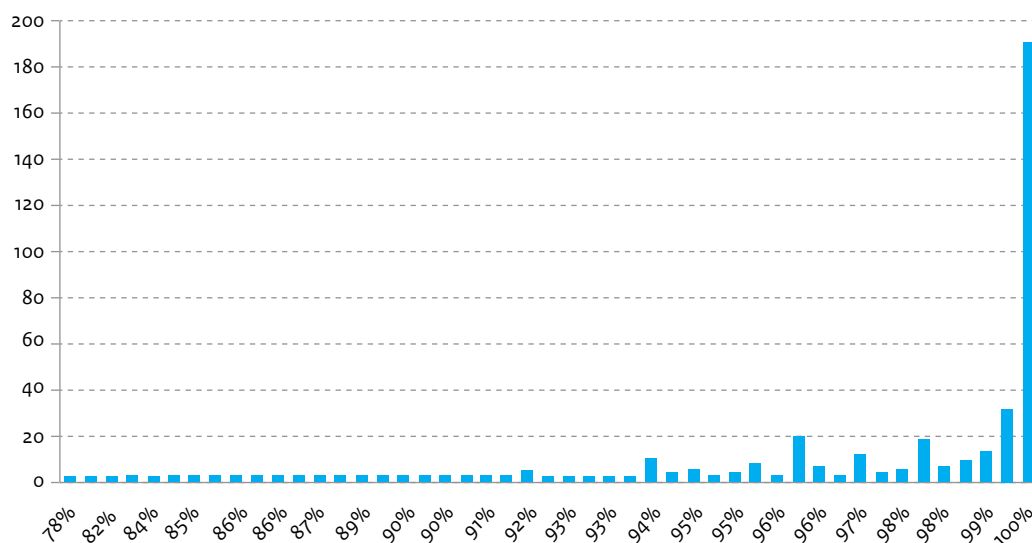
Vragen waar de gemeenten gemiddeld het best op scoren:

1. Voor welke taken en verantwoordelijkheden is het gebruik en het beheer van IT-voorzieningen gescheiden?
2. Welke activiteiten voert u uit om toezicht te houden op het nakomen van de verplichtingen van de burger?
3. Welke rollen en functiebenamingen zijn er belegd, dan wel aangewezen door het college?

Thema Bijhouding van de BRP

Binnen het thema Bijhouding van de BRP beantwoorden de gemeenten 11 vragen over de processen van bijhouding van de BRP binnen de gemeente. De vragen van dit thema zijn uitsluitend domeinvragen. De gemeenten scoren gemiddeld 97,8 % van de punten binnen dit thema. Meer dan de helft van de gemeenten voldoet aan alle beveiligingseisen, 193 van de 380 gemeenten scoort 100% op dit thema. De individuele scores variëren van 78% tot 100% (zie voor de spreiding de onderstaande grafiek).

Grafiek 6 Aantal gemeenten per score Thema Bijhouding van de BRP

In de kaders hieronder staan de vragen waarop de gemeenten gemiddeld het slechtst scoren en waar ze gemiddeld het best op scoren. Samen geven ze een beeld van wat er binnen dit thema gevraagd wordt, wat goed gaat en waar nog ruimte is voor verbetering.

Vragen waar de gemeenten gemiddeld het slechtst op scoren:

1. Welke actualiseringen c.q. correcties worden binnen een werkdag verwerkt?
2. Welke acties voert u uit om de volledigheid en juistheid van gegevensverwerking te controleren?
3. Welke onderwerpen zijn opgenomen in uw onderzoeks- en/of terugmeldingsprocedures? (Meerdere antwoorden mogelijk)

Vragen waar de gemeenten gemiddeld het best op scoren:

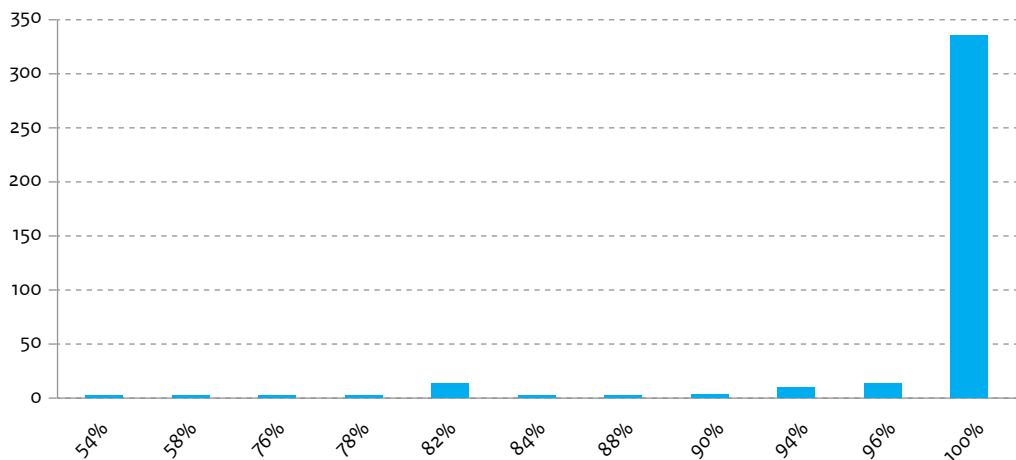
1. Welke controles worden uitgevoerd bij het beoordelen van brondocumenten waaraan gegevens ontleend worden?
2. Welke onderdelen van de inschrijving- en actualiseringprocessen zijn in schriftelijke werkinstructies vastgelegd?
3. Welke activiteiten voert u uit bij een eerste inschrijving in de BRP, een vestiging van een niet-ingezetene (nooit-ingezetene) en de hervestiging van een ex-ingezetene?

De vraag over het tijdig (binnen een werkdag) verwerken van actualiseringen is stof voor discussie. Gemeenten die de vraag negatief beantwoorden geven aan dat het moeilijk is om daar in alle gevallen aan te voldoen en dat de vraagstelling daar geen rekening mee houdt.

Thema Verstrekking van gegevens

Binnen het thema Verstrekking van gegevens beantwoorden de gemeenten 5 vragen over het proces en de procedures rondom de verstrekking van BRP-gegevens. De vragen van dit thema zijn uitsluitend domeinvragen. De gemeenten scoren gemiddeld 98,5 % van de punten binnen dit thema. De meeste gemeenten voldoen aan alle eisen, 333 van de 380 gemeenten scoort 100% op dit thema. De individuele scores variëren van 54% tot 100% (zie voor de spreiding de onderstaande grafiek).

Grafiek 7 Aantal gemeenten per score Thema Bijhouding van de BRP

Vanwege de hoge score en het lage aantal vragen rapporteren we voor dit thema geen overzicht met vragen die vaak negatief of positief zijn beantwoord door de gemeenten. De vijf vragen binnen het thema hebben betrekking op:

- Procedures voor protocollering
- Gegevensverstrekking door de gemeente
- Verstrekkingbeperking
- De verordening gegevensverstrekking bij de gemeente.

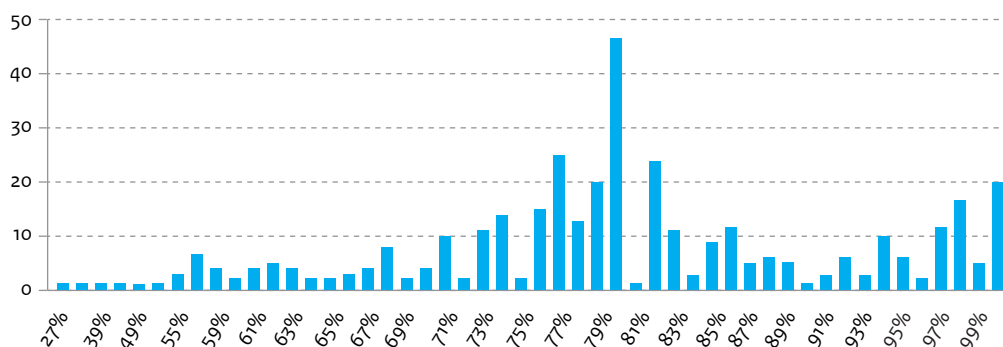
Een voorbeeld van een vraag staat in het kader hieronder:

Heeft de gemeenteraad een verordening gegevensverstrekking Basisregistratie Personen vastgesteld die actueel is?

Thema aanbeveling

Binnen het thema Aanbeveling beantwoorden de gemeenten 11 vragen over verschillende beheersmaatregelen voor de BRP-processen. Omdat ze niet direct volgen uit wet- en regelgeving zijn de gemeenten niet verplicht deze maatregelen te nemen. De vragen van dit thema zijn uitsluitend domeinvragen. De gemeenten scoren gemiddeld 80,4 % van de punten binnen dit thema. 21 Van de 380 gemeenten scoort 100% op dit thema. De individuele scores variëren van 27% tot 100% (zie voor de spreiding de onderstaande tabel).

Grafiek 8 Aantal gemeenten per score Thema Aanbeveling

In de kaders hieronder staan de vragen waarop de gemeenten gemiddeld het slechtst scoren en waar ze gemiddeld het best op scoren. Samen geven ze een beeld van wat er binnen dit thema gevraagd wordt, wat goed gaat en waar nog ruimte is voor verbetering.

Vragen waar de gemeenten gemiddeld het slechtst op scoren:

1. Legt uw gemeente de bestuurlijke boete op?
2. Welke activiteiten heeft u het afgelopen jaar ondernomen om het sterkst mogelijke brondocument in uw administratie op te nemen?
3. Welke maatregelen worden genomen op het gebied van bestrijding van adresfraude?

Vragen waar de gemeenten gemiddeld het best op scoren:

1. Wordt bij het vermoeden van fraude of het vermoeden van het overleggen van een vals brondocument aangifte gedaan bij de politie?
2. Heeft u naar aanleiding van de inhoudelijke controle van de persoonslijsten aan de hand van brondocumenten maatregelen genomen om de inhoudelijke kwaliteit te verbeteren?
3. Zorgt het management ervoor dat de betrokken medewerkers voldoende kennis hebben op het gebied van de eerste inschrijving en hervestiging in de BRP?

Toelichting van gemeenten op behaalde resultaat

Wanneer het resultaat niet optimaal was kan het college op het uittreksel van de zelfevaluatie een toelichting geven, dit is niet verplicht. Hieronder zijn een aantal van de die toelichtingen aangehaald om een beeld te geven.

-Het opleggen en innen van een bestuurlijke boete moet nog verder worden geïmplementeerd in het werkproces. Dit proces wordt in 2019 verder uitgewerkt.
- De functie voor fraude-coördinator wordt in 2019 verder uitgewerkt.

Door het vertrek van de CISO en de ontvlechting van de samenwerking met buurgemeenten is de ENSIA kant onderbelicht gebleven. Er ligt een verbeterplan voor ENSIA.

De fysieke beveiliging van de werkruimtes waar specifiek gewerkt wordt met BRP-gegevens en waardedocumenten wordt momenteel onderzocht. In 2019 zal bekeken worden in hoeverre aanpassingen wenselijk/mogelijk zijn. Telewerken is niet geheel op basis van zero-footprinting ingericht. Vanuit BRP bezien wordt er echter geen gebruik gemaakt van eventuele mogelijkheden tot thuiswerken.

Het invoeren van de bestuurlijke boete wordt voorlopig achterwege gelaten gezien de organisatorische consequenties hiervan in relatie tot het verwachte effect van de mogelijkheid tot oplegging.

Wij voldoen niet aan alle eisen uit de zelfevaluatie door de specifieke situatie als gemeente met een kleine ambtelijke organisatie.

Resultaten onderzoek kwaliteit gegevens

Resultaat inhoudelijke controle aan de hand van brondocumenten

De gemeenten hebben een handmatige controle uitgevoerd op een selectie van persoonslijsten. RvIG selecteert deze persoonslijsten. Dit jaar hanteerde RvIG de volgende selectiecriteria; eerste inschrijving in de BRP van de voorgaande twee jaar óf mutatie in de adresgegevens in het voorgaande jaar. De gemeenten zoekt voor deze controle alle onderliggende brondocumenten en aangiften op en controleren aan de hand hiervan alle gegevens op de persoonslijst. Op basis van het inwonersaantal van de gemeente is de selectiegrootte bepaald (25, 50, 75 of 100 persoonslijsten). In totaal controleerde de gemeenten 19.125 persoonslijsten. De gemeenten hebben daarbij 2011 fouten geconstateerd. De meest geconstateerde afwijkingen staan in de tabel hieronder:

Omschrijving	Aantal	% van persoonslijsten
Brondocument ontbreekt	435	2,32%
Datum geldigheid onjuist	368	1,96%
Aangifte adreshouding onjuist	168	0,89%
Omschrijving brondocument onjuist	118	0,63%
Onjuist brondocument vermeld	102	0,54%

Steekproef onderzoek RvIG

RvIG heeft 35 gemeenten bezocht voor een steekproefonderzoek naar de kwaliteit van de uitvoering van de inhoudelijke controle aan de hand van brondocumenten. Voor gemeenten die 25 persoonslijsten moesten controleren zijn er 15 A-nummers getrokken, gemeenten met 50 persoonslijsten kregen 25 A-nummers, gemeenten met 75 persoonslijsten kregen 30 A-nummers en gemeenten met 100 persoonslijsten kregen 35 A-nummers. Bij deze A-nummers moest de gemeente de bijbehorende persoonslijsten en brondocumenten zoeken. Medewerkers van RvIG hebben vervolgens bij de gemeente zelf gecontroleerd of de persoonslijst op basis van de brondocumenten goed is opgebouwd.

Uit de resultaten van de steekproef blijkt dat de 35 gemeenten gemiddeld 92% van de fouten overeenkomstig de feitelijke situatie hebben geconstateerd. Dit is ruim boven de norm van 85% die RvIG hiervoor heeft gesteld. Gezien deze uitslag blijken gemeenten voldoende zelfkritisch naar de kwaliteit van de eigen persoonslijsten te kijken.

Resultaat bestandscontrole BRP

RvIG controleert, door middel van een bestandscontrole, de administratieve kwaliteit van de in de BRP geregistreerde persoonsgegevens. Deze bestandscontrole wordt maandelijks uitgevoerd en via de Kwaliteitsmonitor wordt het resultaat per gemeente beschikbaar gesteld. De uitkomst van de bestandscontrole van 12 december 2018 maakt onderdeel uit van de gemeentelijke verantwoording over de BRP. In totaal zijn bij de controle van 12 december 17,3 miljoen actueel ingeschreven personen en 3,4 miljoen overleden personen de BRP-gegevens gecontroleerd aan de hand van ruim 3000 controleregels. Bij de bestandscontrole zijn in totaal 99.390 afwijkingen geconstateerd. Het percentage persoonslijsten waarop geen enkele afwijking is geconstateerd is 99.86%. Dit is ruim boven de norm van 99%. RvIG heeft in overleg met de gemeenten die vertegenwoordigd zijn in de expertgroep ook een norm per foutklasse vastgesteld. Gemiddeld scoren alle gemeenten ruim boven deze normen. 32 Gemeenten scoren op een of meer klassen in de algemene en administratieve gegevens onder de vastgestelde normen.

Aantal gemeenten per klasse onder de norm

Foutklasse	Antal fouten	Percentage foutloos	Norm	Aantal gemeenten onder de norm	Aantal gemeenten zonder fouten
A: Persoon en overlijden	8678	99.95%	99.69%	0	92
B: Adres	12218	99.93%	99.69%	11	53
C: Relaties	23595	99.88%	99.59%	8	46
D: Identificatienummers en nationaliteit	18341	99.90%	99.50%	0	41
E: Overige algemene gegevens	7764	99.96%	99.50%	17	37
F: Administratieve gegevens	25794	99.87%	99.40%	4	35

Acht gemeenten hebben een foutloos resultaat op alle foutklassen:

Gemeenten zonder fouten uit de bestandscontrole
Bedum
Groetegast
Haren
Marum
Urk
Doesburg
Zoeterwoude
Goeree-Overflakkee

Kwaliteitsbevordering BRP na 2018

Ter verbetering van de resultaten is door RvIG een verbetertraject gestart bij gemeenten die een relatief slecht resultaat behaalden. Hiervoor is een monitoringplan opgesteld. Doel van het plan is het verhogen van het resultaat van gemeenten die op drie of meer thema's laag scoren.

Gemeenten die in 2018 op drie of meer thema's (uitgezonderd het thema aanbeveling) onder de 87% scoren worden bezocht door een adviseur kwaliteit van RvIG (geselecteerde gemeenten staan in bijlage 1). Gemeenten die op drie of meer thema's tussen de 87% en 90% scoren worden gebeld door een adviseur kwaliteit. Met de gemeenten worden afspraken gemaakt om te komen tot een beter resultaat. De afspraken worden door de adviseurs kwaliteit gemonitord en indien nodig wordt geëscaleerd. De afgelegde bezoeken zijn door de gemeenten als positief en constructief ervaren. Ook wordt gekeken naar de thema's die het landelijk resultaat beter kunnen maken. Gelet op de analyse zal RvIG nader onderzoeken of de informatiebeveiliging voor de BRP beter moet.

Bijlage 1

Geselecteerde gemeenten
monitoringsbezoek

De gemeenten die op drie thema's een score onder de 87% behaalden worden bezocht door RvIG.

Gemeente
Alkmaar
Appingedam
Assen
Beemster
Bergen op Zoom
Beuningen
Beverwijk
Borne
Brunssum
Cranendonck
Delfzijl
Edam-Volendam
Hattem
Heerde
Heerhugowaard
Heeze-Leende
Helmond
Hillegom
Hollands Kroon
Koggenland
Landerd
Langedijk
Lisse
Loppersum
Mook en Middelaar
Rhenen
Smallingerland
Stadskanaal
Teylingen
Tilburg
Twenterand
Valkenswaard
Venlo
Venray
Vught
Westerveld
Wijdmeren
Zandvoort

Deze brochure is een uitgave van:

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Rijksdienst voor Identiteitsgegevens

Postbus 10451 | 2501 HL Den Haag

T 088 900 1000 (ma t/m vrij 8.30 – 17.00 uur)

E info@rvig.nl

W www.rvig.nl

© Rijksoverheid | September 2019 | Publicatie-nr. 124152